

προσηρμοσμένοι ἕκαστος ἐκ τῶν δύο ἐπὶ καθέτου ξυλαρίου, ἐμονομάχουν πεισματωδῶς διὰ ξυλίων καὶ μόλις δρατῶν ξιφιδίων. Ἄλλος ψύλλος ἔσυρε μόνος του διὰ κλωστῆς μικρὸν τεχνητὸν ἐλέφαντα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ψύλλος πάλιν ἐκάθητο ἡσυχότατα ὑπὸ μικρὸν κουβούκλιον. Παρέκει μικρὸς ἀνεμόμυλος ἐκινεῖτο ὑπὸ ψύλλου προσηρμοσμένου διὰ τῆς βράχως ἐντὸς τοῦ μύλου. Διὰ τῆς κινήσεως τῶν ποδῶν του, ὁ ψύλλος περιέστρεφε μικρὸν κύλινδρον ἐπὶ ἄξωνος εὐρισκόμενον, οὗτος δὲ ἐκίनेι τὰ πτερὰ τοῦ μύλου. Ψύλλος τις ἔφερε σφαίραν εἰς τὸν πόδα του προσηρητημένην διὰ μικρᾶς μεταλλίνης ἀλύσεως, ὡς οἱ κατάδιχοι, καὶ ἄλλοτε μὲν πηδῶν τὴν ἕκαμνε νὰ ὑψώνηται, ἄλλοτε δὲ βαδίζων τὴν ἔσυρε μεθ' ἑαυτοῦ. Καὶ ὕδωρ ἤντλει μικρὸς ψύλλος ἀπὸ μικροσκοπικοῦ φρέατος καὶ ὡς ἵππος ἐχρησίμευεν ἄλλος, ἐφ' οὗ διέκρινε τις διὰ τοῦ μικροσκοπίου ἀδιόρατον χάρτινον ἀναβάτην. Τέλος ἡ παράστασις ἔληγε διὰ βολῆς μικροῦ κανονίου, εἰς ὃ ἔθετε πῦρ γενναῖος ψύλλος, κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπον· ὁ ψύλλος ἦτο προσηρητημένος εἰς τὸ ἄκρον ξυλαρίου, ὅπερ ἐστρέφετο περὶ τινὰ ἄξωνα· διέγραφε λοιπὸν κύκλον ὁ ψύλλος καὶ ἐπὶ τοῦ κύκλου εὐρίσκετο μικρὸν κανόνιον. Εἰς τὸ ἀντίθετον ἄκρον τοῦ ξυλαρίου ἐκρέματο ἀπὸ λεπτοτάτου νήματος ἐκ πλατίνης σταγῶν θειικοῦ ὀξέος. Ἄμα ἡ σταγῶν ἔφθανεν ὑπεράνω τῆς ὀπῆς τοῦ κανονίου ἠγγίξε πρὸς κόνιν τινὰ συγχειμένην ἐκ χλωρικῆς ποτάσης καὶ ζακχάρως, ἥτις, ὡς γνωστὸν, ἀνάπτει εὐθὺς ἄμα ἔληθῃ εἰς ἐπαφὴν πρὸς τὸ θειικὸν ὀξύ.

Ἡ ἔκθεσις αὕτη εἶνε ἀξία μνείας διότι ἐχρειάσθη ἔκτακτος ὑπομονὴ εἰς τὴν κατασκευὴν καὶ παρασκευὴν ὄλων ἐκείνων τῶν θαυμασίων πραγμάτων. Εὐκόλως δὲ θὰ νοήσῃ ὁ ἀναγνώστης ὅτι οἱ ψύλλοι οὗτοι οὐδόλως εἶνε ἡμερωμένοι ἢ γυμνασμένοι ὅπως ἔλεγεν ὁ ἐπιδεικνύων αὐτοὺς, ἀλλ' ἕκαμνον τὰ πάντα μόνον καὶ μόνον διὰ τῶν προσπαθειῶν, ἃς κατέβαλλον ἵνα ἀνακτήσωσι τὴν ἐλευθερίαν των.

ΤΡΟΦΗ ΧΕΛΙΔΙΟΝΩΝ

Παρατηρήθη ὅτι αἱ χελιδόνες φέρουσι τροφὴν εἰς τοὺς νεοσσούς των εἰκοσάκις τὴν ὥραν· κατὰ συνέπειαν ἐν ζεύγος τοιούτων πτηνῶν, φέρον οὕτω πῶς τροφὴν ἐπὶ ἐκκαίδεκα ὥρας, ἥτοι ἀπὸ τῆς τετάρτης πρωϊνῆς ὥρας μέχρι τῆς ὀγδόης ἐσπερινῆς, ἐπισκέπτεται ἐξακοσίας τεσσαράκοντα φορές τὴν φωλιαν του καθ' ἡμέραν. Ἐκάστην φοράν οἱ δύο γονεῖς φέρουσι πρὸς τοὺς νεοσσούς των τοῦλάχιστον δέκα ἐντομα, τουτέστιν ἐξ χιλιάδας τετρακόσια τοιούτων καθ' ἡμέραν. Εἰς τὸν ἀριθμὸν τοῦτον πρέπει νὰ προσθέσωμεν ἐξακοσίας μυίας, τὰς ὁποίας οἱ γονεῖς καταναλί-

σκουσι πρὸς ἴδιαν των τροφὴν· ὥστε μία οικογένεια χελιδόνων ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ τρώγει ἑπτὰ χιλιάδας, καὶ ἐν ἐνὶ μηνὶ διακοσίας δέκα χιλιάδας ἐντόμων. Ἄν δὲ οἱ γονεῖς καταναλίσκωσι μόνον τριάκοντα χιλιάδας ἐντόμων, ἔπεται ὅτι οικογένεια ἐξ ἑπτὰ τοιούτων πτηνῶν θὰ καταναλώσῃ πεντακοσίας ἐβδομήκοντα ἐξ χιλιάδας ἐντόμων κατὰ μῆνα.

Ἐκ τούτου καταφαίνεται ὅτι ἐκκτὸν οικογένεια χελιδόνων ἀπαλλάσσουσι μίαν κωμόπολιν πλέον τῶν πεντήκοντα ἑκατομμυρίων ὀχληρῶν καὶ ἐπιβλαβῶν ζωόφιων, ἐφ' ὅσον χρόνον καταικίωσιν ἐν αὐτῇ.¹

ΠΑΡΑΔΟΣΙΣ

Ο ΝΩΣ ΚΑΙ Ο ΑΜΠΕΛΩΝ ΑΥΤΟΥ

Ὅταν ὁ Νῶς ἐφύτευεν ἀμπελώνα, ὁ διάβολος ἤλθε πρὸς αὐτὸν καὶ τοῦ εἶπε: Τί κάμνεις αὐτοῦ;

— Φυτεύω ἀμπελώνα.

— Καὶ εἰς τί χρησιμεύει ὁ ἀμπελών;

— Ὁ καρπὸς αὐτοῦ, εἶνε χλωρὸς εἴτε ξηρὸς, ἀπεκρίθη ὁ Νῶς, εἶνε καλὸς καὶ γλυκὺς· ὁ οἶνος δὲ, τὸν ὁποῖον ἐκπιέζει τις ἀπὸ τὸν καρπὸν τοῦτον, εὐφραίνει τὴν καρδίαν τοῦ ἀνθρώπου.

— Ἄς ἐργασθῶμεν ἐξ ἡμισείας, εἶπεν ὁ διάβολος.

— Δέχομαι, ἀπεκρίθη ὁ Νῶς.

Τί κάμνει τώρα ὁ διάβολος; Πηγαίνει καὶ εὐρίσκει ἐν ἀρνίον καὶ ἕνα λέοντα, ἕνα χοῖρον καὶ ἕνα πίθηκον, τοὺς ἔσφαξε, ἀνακάτωσε τὸ αἷμά των, καὶ με αὐτὸ ἔβρεξε τὴν γῆν. Διὰ τοῦτο καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐὰν φάγῃ τὸν καρπὸν τοῦ κλήματος, εἶνε καλὸς καὶ ἡμερος ὡς ἀρνίον· ἐὰν πίνῃ τὸν οἶνον, φαντάζεται ὅτι εἶνε λέων· ἐὰν πίνῃ συγὰ, γίνεται χονδρὸς καὶ ἀπεχθὴς ὡς χοῖρος· ἐὰν δὲ μεθύσῃ, φλυαρεῖ, σείεται, καὶ μορφαίνει ὡς πίθηκος.

ΔΙΑΤΙ ΤΑ ΠΤΗΝΑ ΤΡΩΓΟΥΣΙ ΧΑΛΙΚΑΣ

Ἐν τῷ στομάχῳ τῶν πτηνῶν εὐρίσκονται λιθίδια, τεμάχια χαλίκων, ἄμμος, κτλ. Τὰ πτηνὰ καταπίνουσι τὰ τεμάχια ταῦτα ἐκ συναισθήσεως λογισμένης· διότι τοῖς εἶναι ἀπαραιτήτως ἀναγκαῖα καὶ ἄνευ τούτων δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ χρησιμοποίησωσι τὰ τρόφιμα.

Ἐπειδὴ τὰ πτηνὰ δὲν δύνανται νὰ λειάνωσι τὰ τρόφιμα, ἐνῶ καταβροχθίζουσι αὐτὰ, τὰ τρόφιμα κατέρχονται εἰς τὸν στόμαχον ἀνέπαφα· ἐκεῖ δὲ χρησιμεύουσιν οἱ χάλικες. Ὁ πρόλοβος εἶναι θύλαξ μυώδης, περιβεβλημένος ἐσωτερικῶς μεμβράναν κερατοειδῆ· ὅταν τὰ τρόφιμα τοῦ

πτηνοῦ, οἱ κόκκοι λ.χ., εἰσέρχονται εἰς τὸν θύλακα αὐτὸν, μαλακύνονται διὰ τοῦ γαστρικοῦ χυμοῦ, δι' ἐπανελημμένων δὲ συσολῶν τοῦ πρόλοβου ἢ θρεπτικῆ οὐσίας τίθεται εἰς κίνησιν. Οἱ κόκκοι συγκρούονται, πιέζονται, συσπῶνται καὶ τρίβονται ὑπὸ τῶν χαλίκων καὶ τῶν ἄμμων οὗς περιέχει ὁ πρόλοβος· ὥστε συντόμως λειαινούνται, διαβιβάζονται εἰς τὰ ἔντερα καὶ χωνεύονται.

Παρά τοῖς πτηνοῖς ἄρα οἱ χάλικες καὶ ἡ ἄμμος εἰσὶν ὅ,τι οἱ ὀδόντες εἰς τὰ μαστοφόρα· ὡς εἴπομεν δὲ εἰσὶν ἀπαραίτητοι εἰς τὰ πετεινά, καὶ ἐν τοῖς ὀρνιθοτροφείοις πρέπει νὰ θέτῃ τις συνεχῶς χάλικας ἢ ἄμμον, διότι ἄλλοι μὲν τῶν ὑπαρχόντων ἐξαφανίζονται διὰ τῆς συνεχοῦς προστρίψεως, κατὰ τὴν φύσιν των, ἄλλοι δὲ διαλύονται ὑπὸ τοῦ γαστρικοῦ χυμοῦ. Εἶναι ἀνάγκη τὰ πετεινά νὰ δύνανται νὰ εὐρίσκωσι τὴν ὕλην αὐτὴν ἐν τῷ στομάχῳ ἐπέχουσαν θέσιν ὀδόντων.

Τὸ ἐνοστικτὸν τῶν κατοικιδίων πτηνῶν ὠθεῖ αὐτὰ, ὁσάκις δύνανται νὰ εὐρίσκωσι τεμάχια χάλικος ἢ ἄμμου, ἅτινα ἀγαπῶσι, νὰ ἐπιζητῶσιν ἀναλόγους θρεπτικὰς οὐσίας, δυναμένας νὰ λειανθῶσι, δι' οὗ περιεγράψαμεν τρόπον.

Παρατηρητὴς ἐβεβαίωσεν πρὸ μικροῦ ὅτι τὰ πετεινά τοῦ ὀρνιθοτροφείου τρώγουσι κουρασάνι. Τοῦτο εἶναι βέβαιον, διότι καὶ ὁ Κ. Ἰούλιος Βενουὰ ἐβεβαίωθη πολλάκις ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως· εἶχε θέσει εἰς τὸ ὀρνιθοτροφεῖόν του τοιαύτην ὕλην, μετ' ὀλίγας δ' ἡμέρας αὐτὴ εἶχε καταβροχθισθῆ.

Τὰ πτηνὰ ἅτινα διαμένουσιν εἰς ὀρνιθοτροφεῖον ἐστρωμένον μὲ πλάκας ἢ εἰς μέρη ὅπου δὲν ὑπάρχουσι χάλικες καὶ ἄμμος, πάσχουσι, διότι ἡ πέψις δὲν δύναται νὰ γίνῃ εὐκόλως· τινὲς δὲ ἀποδίδουσιν εἰς τὴν αἰτίαν αὐτὴν τὴν ἀσθένειαν πετεινῶν τινῶν.¹

Ο ΘΕΟΣ

Κατὰ μίμησιν τοῦ Βερανζέ.

Ὁ Θεὸς ἐνθρονισμένος στὸ οὐράνιον Παλάτι,
Τὰς ἡγίας τῶν ἀστέρων εἰς τὰς χεῖράς του ἐκράτει·
Μὲ τὸ τηλεσκοπίον του εἶδε κάπου μακρυνά
Καὶ τῆς μικροτάτης Γῆς μας τὸν πλανήτην νὰ γυρνᾷ,
"Ἐνα ἔνα τοῦς λαοῦς τῆς κῦρταξ μὲ τὴν ἀράδα,
Καὶ τὴν κεφαλὴν του σιῶν, εἶπε βλέπων στὴν Ἑλλάδα·
"Ἄν ἤξεύρῃ τὸ τί κάμνει ὁ μωρὸς αὐτὸς λαὸς,
Νὰ μὴν ἦμ' ἕνας Θεός!

Πλέοντα χωρὶς πυξίδα καὶ μὲ τ' ἄρμενα σχισμένα
Τὸν ὠδήγησεν ἡ χεῖρ μου εἰς ἀνύμαντον λιμένα·
Μόλις ἄρχισε γαλήνην καὶ ἀνάπαισιν νὰ χαίρῃ,
Καὶ ἰδοὺ τῆς ἡσυχίας τὸν ζυγὸν δὲν ὑποφέρει.
Νὰ τὸν γαργαλίσουν πάλιν ἄρχισαν μ' ἀσιδοσίας,
Καὶ αὐτὸς νὰ γλυκακοῦθῃ ραδιοῦργον νοουεσίας.
"Ἄν ἤξεύρῃ τὸ τί κάμνει ὁ μωρὸς αὐτὸς λαὸς,
Νὰ μὴν ἦμ' ἕνας Θεός!

Κάποτε τ' αὐτὶ τεντόνω, καὶ ἀκούω τῶν ἀνθρώπων
Ταῖς ἀστεῖαις προσευχαῖς·

"Ἐνας ἦλιον γυρῶει, ἄλλους ἄκοπαις βροχαῖς,
Κι' ἄλλοι μὲ ζητεῖ τοῦ ἄλλου νὰ διαδεχθῇ τὸν τόπον.

1. Ἐρανισθ. ἐκ τοῦ Ὁ μ ἰ ρ ο υ.

Ὁ καθεὶς ἐνώπιόν μου τὰ ἐγκλήματα τοῦ φέροι,
Καὶ συνένοχόν του θέλει ὡς κ' ἐμὲ νὰ καταφέρῃ.
"Ἄν ἤξεύρῃ τὸ τί κάμνει ὁ μωρὸς αὐτὸς λαὸς,
Νὰ μὴν ἦμ' ἕνας Θεός!

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

* * "Ὅστις θέλει μυθιστορήματα ἄς ἐγγύψῃ σπουδαίως εἰς τὴν μελέτην τῆς ἱστορίας· ἐν αὐτῇ θέλει ἴδει τὸν ἀνθρώπινον βίον, τὸν οἰκιακὸν βίον μὲ τὰς ποικιλωτέρας καὶ δραματικωτέρας αὐτοῦ σκηνάς, τὴν ἀνθρωπίνην καρδίαν μὲ τὰ ζωηρότερα καὶ τερπνότερα αὐτῆς πάθη, καὶ περιπλέον ὑπερτάτην τιὰ γοητεῖαν, τὴν γοητεῖαν τῆς πραγματικότητος. Θαυμάζω τὴν φαντασίαν καὶ ἀρέσκει μοι ὑπερβαλλόντως ἡ δημιουργὸς αὐτῆς δύναμις, ἥτις ἐκ τοῦ μηδενὸς εἰς τὸ εἶναι παράγει ὄντα, τὰ ἐμψυχώνει, τὰ χρωματίζει καὶ τὰ ζωοποιεῖ ἐνώπιόν μας, ἀναπτύσσουσα διὰ τὴν ὀπτασιῶν τῆς τύχης τοὺς παντοσείδεις ὠσαυροὺς τῆς ψυχῆς· τὰ ὄντα ὅμως, ἅτινα πραγματικῶς ἔζησαν καὶ ἠσθάνθησαν τὰς περιπετείας ταύτας τῆς τύχης, τὰ πάθη, τὴν εὐφροσύνην καὶ τὰς λύπας, τῶν ὁποίων ἡ θεὰ ἐξασκεῖ τοσαύτην ἰσχὺν ἐφ' ἡμῶν, τὰ ὄντα ταῦτα, λέγω, ὅταν ἐκ τοῦ σύνεγγυς καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ τῶν ζωῇ τὰ βλέπω, μὲ ἐλκύουσι καὶ μὲ κρατοῦσιν ἔτι πλέον ἰσχυρότερον παρὰ τὰ ἐντελέστερα ποητικὰ ἢ μυθιστορικὰ ἔργα. Ἡ ζωσα δημιουργία, τὸ ποίημα αὐτὸ τοῦ Θεοῦ, ὑπὸ τοῦς θεοῦς αὐτοῦ χαρακτηρᾶς παριστανόμενον, εἶνε ὠραιότερον παντὸς ἀνθρωπίνου ποιήματος, καὶ ὁ Θεὸς εἶνε ὑπέρτερος παντὸς ποιητοῦ. (Guizot.)

* * "Ὅσακις ὀφείλεις νὰ συζῆς μετὰ τινῶν καὶ κατὰ τὰς ὥρας τῆς παραφροσύνης αὐτῶν, ἤγουν ὅτε τὸ κυριεῦον αὐτοῦς πάθος, ἐπισκοπίζον καὶ αἰσθήσεις καὶ νοῦν, καθίστησιν αὐτοῦς ἀκρατεῖς ἑαυτῶν, ἀπόφουγε τὴν ἔκρηξιν τῆς παραφροσύνης αὐτῶν δι' ἐπιτηδεῖου τρόπου, εἴτε διὰ τῆς σιωπῆς σου, εἴτε διὰ τῶν βουνεχῶν καὶ πεφυλαγμένων λόγων σου, ἢ καὶ διὰ τῆς προσκαίρου ἀπομακρύνσεώς σου. (Zschokke.)

* * Ἡ εὐφυῖα πλάττει, ἡ κρίσις διαιωρίζει. Ἡ κρίσις εἶνε ὁ ὀρθὸς λόγος τῆς εὐφυΐας, ἥτις ἄνευ ἐκείνης, δὲν εἶνε ἢ περιβλεπτός τις παραφροσύνη. (Chateaubriand.)

ΟΙΚΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ἐξάλειψις κηλίδων οἴνου.

"Ἄν χυθῇ οἶνος ἐπὶ λινοῦ ὑφάσματος ἀρκεῖ νὰ ἐπιθέσωμεν ἄλας, ἐνόσω αἱ κηλίδες εἰσὶ νεπαῖ, ὅπως καθαρῶσιν αὐτὰς ἐντελῶς. Ἄν ὅμως αἱ κηλίδες εἶνε παλαιαί, τότε θέτομεν τὸ κηλιδωθὲν μέρος ἐντὸς γάλακτος βράζοντος ἐπὶ τοῦ πυρὸς καὶ αἱ κηλίδες θέλουσι τάχιστα ἐκλείψει.

1. Ἀλλεξανδρος Σούτσος.